

AGRESJA u dzieci w wieku szkolnym

AGRESJA

Zamierzone działanie wymierzone przeciwko komuś lub czemuś w celu wyrządzenia krzywdy, szkody, cierpienia fizycznego lub psychicznego.

Zachowania agresywne mogą być skierowane na zewnątrz, przeciw przedmiotom lub osobom albo przeciw sobie samemu (autoagresja).

AGRESJA FIZYCZNA

- bójki,
- niszczenie cudzych rzeczy (np. sprzętu szkolnego),
- dewastacja przyrody, dręczenie i krzywdzenie zwierząt.

AGRESJA SŁOWNNA

- przezywanie,
- przeklinanie,
- krzyki,
- wyśmiewanie kogoś,
- kłótnie,
- obmawianie, plotkowanie,
- złośliwe uwagi połączone z naśladowaniem gestów, mimiki, wyglądu i sposobu zachowania drugiej osoby.

AGRESJA CZYNNNA I BIERNA

W przypadku **agresji czynnej** podejmowane są działania na szkodę podmiotu agresji, a w **agresji biernej** agresor powstrzymuje się od określonych działań, powoduje jednak niekorzystne konsekwencje dla osoby atakowanej.

AGRESJA BEZPOŚREDNIA I POŚREDNIA

W przypadku **agresji bezpośredniej** dochodzi do bezpośredniego ataku na osoby czy przedmioty będące źródłem frustracji w postaci bicia, kopania, przewracania czy wyśmiewania kogoś.

O **agresji wyrażanej w sposób pośredni** mówimy, kiedy dziecko obmawia, złośliwie plotkuje, ośmiesza, skarży czy przezywa i poniża kogoś "za jego plecami" oraz namawia innych do podejmowania podobnych zachowań.

Dla przeciętnego człowieka oczywistym sposobem redukcji agresji jest jej karanie.

Postępowanie takie jest oparte na założeniu, że im surowsza kara tym lepiej.

Należy jednak pamiętać, że surowa kara skutkuje na pewien czas!

Jeśli nie stosuje się jej z ogromną ostrożnością, to na dalszą metę może mieć skutki wręcz przeciwne.

Dziecko karane przez rodziców w domu nawet za drobne przewinienia, zachowuje się w nim poprawnie, natomiast poza domem, w czasie nieobecności rodziców, zaczyna zachowywać się agresywnie, gdyż znika wtedy bezpośrednie zagrożenie karą.

Obserwacje nad zachowaniem rodziców i dzieci wykazały wielokrotnie, że rodzice, którzy stosują surowe kary, mają zazwyczaj bardzo agresywne dzieci.

Dzieci często naśladują agresywne zachowanie swoich rodziców i stosują je wobec rówieśników bądź dzieci młodszych!

Kara fizyczna nie eliminuje reakcji agresywnej, a tylko chwilowo ją tłumi.

Powoduje tylko, że dziecko gromadzi w sobie napięcie, dając mu ujście gdzie indziej.

Agresji przeciwdziała natomiast kara psychologiczna, tzn. manifestowanie przykrości, jaką naganne zachowanie dziecka sprawiło osobie dorosłej oraz tłumaczenie i perswazja.

Agresja jest komunikatem ze strony dziecka w kierunku dorosłego. W ten sposób dziecko informuje nas, że ma problemy, z którymi sobie nie radzi.

Przed ukaraniem dziecka za agresywne zachowanie rodzic czy wychowawca powinien dociec, co jest główną przyczyną takich reakcji dziecka.

WŁAŚCIWE POSTAWY I KOMPETENCJE RODZICÓW

- Umiejętność rozumienia dziecka i jego problemów.
- Zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka, by czuło się ono bezpieczne, kochane i akceptowane.
- Dawanie dziecku odczucia, że przedstawia dla nich jedną z największych wartości otaczającego świata.

WŁAŚCIWE POSTAWY I KOMPETENCJE RODZICÓW

- Dbłość o rozwój pozytywnych wartości takich, jak:
 - odpowiedzialność,
 - uczciwość.
- Bezwzględny zakaz używania siły w kontaktach z innymi.

WŁAŚCIWE POSTAWY I KOMPETENCJE RODZICÓW

- Bazowanie na stosowaniu nagród i pochwał w wychowaniu.
- Wystrzeganie się stosowania kar fizycznych, krzyku, krytykowania, wywoływania poczucia winy.

WŁAŚCIWE POSTAWY I KOMPETENCJE RODZICÓW

Postawa: „jestem przy Tobie”, „słucham Cię” - daje dziecku poczucie bezpieczeństwa, ważności, motywuje, by stawać się lepszym, rozwija otwartość, uczy optymizmu i wiary we własne siły.

W efekcie wyrasta człowiek radosny, szanujący siebie i innych, otwarty na życie. Poczucie własnej wartości powinno dziecko wynieść z domu rodzinnego.

ZAPOBIEGANIE AGRESJI – RODZICE

- mówienie dziecku, jak bardzo jest ważne;
- wysłuchiwanie tego, co ma do powiedzenia;
- dawanie mu wsparcia;
- wspólne przeżywanie jego radości i niepowodzeń;
- nie lekceważenie nawet błahych (według nas) problemów dziecka;
- zauważanie mocnych stron dziecka i docenianie tego, co robi dobrze;
- okazywanie miłości bez stawiania warunków;
- tworzenie i pielęgnowanie pozytywnej atmosfery w domu;
- zacieśnianie więzi między domem a szkołą.

ZAPOBIEGANIE AGRESJI - NAUCZYCIELE

- stosowanie zasady indywidualizacji;
- przyjęcie postawy życzliwości, zaufania i zrozumienia;
- stwarzanie dziecku sytuacji do osiągnięcia sukcesu, poprzez proponowanie ćwiczeń dostosowanych do jego poziomu;
- reagowanie na wszelkie przejawy agresji, niezależnie od tego, kto jest agresorem i próba ustalenia przyczyny;
- wskazywanie negatywnych lub pozytywnych konsekwencji zachowania dziecka dla innych osób;
- utrzymywanie kontaktu z rodziną.

